

JAK INFORMOWAĆ MEDIA O NASZYCH DZIAŁANIACH

Notatka prasowa

Notatka prasowa to forma dziennikarska, w której stawia się na zwięzłość i przejrzystość. To krótka informacja o danym wydarzeniu. Powinna zwracać uwagę czytelnika ciekawym tytułem i ujęciem treści. Nie ma w niej miejsca na refleksję, komentarze, przemyślenia, poczucie humoru czy wyszukaną stylistykę. Piszemy ją do mediów po to, by zainteresować ich naszą działalnością, zachęcić do publikacji informacji o naszym projekcie.

Przy pisaniu notatki prasowej pamiętaj:

- Najpierw dobrze zastanów się, jakie informacje są najważniejsze do przekazania dziennikarzowi.
- Wybierz tylko najistotniejsze informacje.
- Przy redagowaniu notatki obowiązuje zasada: minimum słów - maksimum treści.
- Twój zapis musi być przejrzysty, dlatego jeśli jest taka możliwość, to najlepiej napisać ją na komputerze.
- Można sporządzić ją przed opisywanym wydarzeniem, po nim lub w jego trakcie.
- Jeśli jest to możliwe dołączcie zdjęcia dokumentujące podjęte działania.
- Całość powinna zmieścić się na jednej stronie.

Unikaj błędów często popełnianych przy pisaniu notatek prasowych:

- Zamieszczania nieaktualnych informacji.
- Rozbudowywania notatek do rozmiarów artykułów.
- Podawania niepełnych i niesprawdzonych wiadomości.
- Zamieszczania subiektywnych opinii.
- Stosowania wielu figur stylistycznych.
- Redagowania notatki w formie wywiadu.

Tekst informacyjny

Tekst informacyjny powinien odpowiadać na następujące pytania:

1. KTO, CO? (podmiot)
2. CO ZROBIŁ, CO SIĘ WYDARZYŁO, CO SIĘ STAŁO?
3. GDZIE?
4. KIEDY?
5. DLACZEGO? JAK? W JAKICH WARUNKACH, OKOLICZNOŚCIACH?

Charakter tekstu informacyjnego:

1. tekst powinien być **krótki**;
2. zawierać **naturalną składnię, krótkie zdania** – używaj krótkich zdań, unikaj zdań złożonych wielokrotnie;
3. **naturalny czas** – stosuj naturalny upływ czasu;
4. strona czynna – używaj **strony czynnej a nie biernej**;
5. **tryb orzekający** – piszmy w trybie orzekającym, ew. pytającym. Nie używajmy trybu przypuszczającego! Podobno tylko 8% ludzi na świecie rozumie tryb przypuszczający!
6. zamieszczaj **cytaty i dużą liczbę szczegółowych informacji** – używanie ich w tekstach jest bardzo pożytecznym zabiegiem, gdyż w ten sposób obiektywizuje się przekaz, tekst zaczyna oddziaływać na różne zmysły czytelnika i pobudza jego wyobraźnię;
7. rozplanuj tekst zgodnie z **zasadą piramidy** – zasada piramidy powinna być stosowana we wszystkich tekstach zarówno informacyjnych, jak i promocyjnych'

Pamiętaj, że odbiorca Twojego przekazu po pierwsze musi zauważyć tekst, zapamiętać go, w zrozumieć, a dopiero później zaakceptować i zastosować jego przesłanie.

Pisz tak, aby Twój czytelnik:

- zauważył
- zapamiętał
- zrozumiał
- zaakceptował
- zastosował

Ustal adresata tekstu i pamiętaj, do kogo piszesz.

Na początku każdego pisania, ustal adresata tekstu i staraj się nie zapominać o nim: jaki jest, jakie może mieć oczekiwania, obawy, potrzeby. Myśl o konkretnym odbiorcy i zawsze zakładaj, że Twój czytelnik nic nie wie o sprawie, którą opisujesz. Pisz tak, aby zrozumiał każde słowo.

Główny przekaz umieść na początku tekstu.

Początek jest najsilniejszym środkiem przekazu, rządzi nim reguła pierwszego zdania i reguła pierwszych 6 słów. Oznacza tylko tyle, że kilka pierwszych słów decyduje o tym, czy będzie dalej przeczytany. Dobrze jeśli początek tekstu jest krótki, osobisty i zawiera konkretną informację, jak widać to w powyższych przykładach początków z różnych książek.

Inna kwestia, związana jest z bohaterem tekstu, którym jest **główny przekaz (najważniejsza informacja, najbardziej aktualna, główna)**. Bez względu na to, czy tekst jest listem z prośbą o dotację, czy jest ulotką informująca o rozpoczęciu projektu, czy też jest to plakat - **główny przekaz powinien być zawsze na początku.**

Staraj się także unikać początków negatywnych, typu: - nie, - trudno powiedzieć, - nie wiem, - nie można określić, - brakuje. Teksty PR-owskie, a więc takie które mają budować pozytywne relacje z otoczeniem organizacji - powinny mieć wydźwięk optymistyczny, a to co umieszczasz na początku tekstu nadaje naszemu pisaniu nastrój. Nawet jeśli chcesz tekstem kogoś lub coś skrytykować - na początku wyraż pozytyw, a potem przejdź do krytyki - inaczej nasz odbiorca nastawi się od razu na obronę a nie naprawienie błędów.

Pisz od siebie, o człowieku, do człowieka.

Chętnie czytamy teksty o ludziach, którzy są do nas podobni, przeżywają podobne emocje, doświadczenia. **Prezentacja swojego "ja" to kolejny silny środek przekazu.** Im bardziej nasz tekst jest egocentryczny, tym bardziej - skuteczny, bo jak coś jest daleko i nieznanie to staje się dla nas za małe, nieistotne. Możesz to sprawdzić na przykładzie różnych instrukcji. Łatwiej będzie Ci zrozumieć i zastosować się do tekstu typu: " Pan Roman kupił szafę dwudrzwiową w częściach. Składanie szafy zaczął od .....", niż: otwórz, rozłóż, naciśnij, albo "nie należy skręcać szafy bez uprzedniego sprawdzenia czy wszystkie elementy znalazły się w opakowaniu...".

Techniki, które pomagają przyciągnąć uwagę czytelnika:

- używaj form osobowych
- unikaj form nieosobowych
- pamiętaj - każda czynność ma autora
- uosabiaj obiekty (tzw. personifikacja)
- podaj wiele szczegółowych informacji
- pisz tak, jakby wszystko zrobił człowiek, nawet produkt; jeśli nie wiesz kto, podaj, kto Ci o tym powiedział!
- stosuj naturalny upływ czasu

Powtarzaj informację główną.

Czołowa informacja w naszym tekście, czyli główna, najważniejsza, aktualna powinna się powtarzać.

Zadbaj o wrażenie, jakie chcesz wywołać na czytelniku.

Inne elementy skutecznego tekstu to np.:

- **Wrażenie, jakie chcesz wywrzeć na czytelniku**

Wrażenie budujesz najczęściej przez określony styl tekstu np. powtórzenia, porównania, język, rym.

- **Wyliczanie**

Wyliczanie jest bardzo dobrym i silnym środkiem przekazu, gdyż działa na wyobraźnię. M.in. dlatego lubimy czytać przepisy kulinarne, bo autorzy wyliczają w nich wiele produktów, które pobudzają wyobraźnię. Wyliczanie jest bardzo pożytecznym zabiegiem w tekstach informacyjnych.

- **Słowa**

Dobrze, jeśli za pomocą języka pozwalasz innym zobaczyć, poczuć, dotknąć, posmakować, a nawet powąchać - działasz w ten sposób na wszystkie zmysły czytelnika i docierasz z głównym przesłaniem różnymi kanałami komunikacji. Możesz to robić za pomocą obrazowania, idiomów, przymiotników.

Teksty kolokwialne, rozmowne, potoczne, pisane językiem mówionym są skuteczne, bo bardzo zbliżają do czytelnika. Zresztą w tekstach PR-owskich zwraca się uwagę na używanie słownictwa, które **zmniejsza dystans** do czytelnika.

Podam parę przykładów słów, które zwiększają dystans i ich zamienniki, które ułatwiają zrozumienie.

słowa, które zwiększają dystans	słowa, które zmniejszają dystans
działać	robić
nastąpi	będzie
otrzymać	dostać
jest w stanie	może
nabywać	kupować
posiadać	mieć
opuszczać	wychodzić
udać się	wyjeżdżać
przekazywać	mówić/powiedzieć

w zakresie	o
adaptacja	dostosowanie
ewaluować	ocenić
funkcjonować	działać
implementacja	wdrożenie
identyczny	taki sam
komponent	część
obiektywizm	bezstronność
osiągnąć	zrobić
podejmować	zaczynać
przyznawać	dawać
w celu	aby
wynagrodzenie	płaca
wyszczególnić	wyliczyć

- **Rym**

Nadaje tekstowi rytm, który ułatwia zapamiętanie, zwłaszcza jeśli kojarzy się z miłymi przeżyciami np. "Za górami, za lasami...", "Kochane zdrowie, nikt się nie dowie...", "Litwo! Ojczyzno moja!".

Na zakończenie powtórz główną treść przekazu.

Na zakończenie powtórz główną treść przekazu. Sprawdź też, czy w Twoim tekście jest wystarczająco dużo obiektywnych informacji.

Pochwała krótkich tekstów.

W 20 słowach można zawrzeć najważniejszą informację - sprawdź czy wszystkie słowa, których użyłeś w tekście są istotne. W 1 zdaniu powinno być 10-12 słów - ponad 15- zdanie jest za długie! Natomiast w akapicie powinno być 5-6 wierszy.

Opracowano na podstawie pracy **Moniki Kaczmaryk**
(<http://www.witrynawiejska.org.pl/strona.php?p=1891&c=3827>)

Inne źródła: materiały szkoleniowe studiów podyplomowych PR Polskiej Akademii Nauk i Uniwersytetu Warszawskiego. m.in.: wykłady Teresy Bochwic, Marcina Gugulskiego oraz publikacje: Anne Gregory, *Public Relations w Praktyce*, K.Wójcik, *Public Relations od A do Z*, G.I.Kops, *Prezentacje w biznesie*.